

EXTERNE CONSULTATIE

Concept nieuwe Richtlijn Zelfwerkzaamheid

Aanbieding ter externe consultatie

Namens de Permanente Commissie Normering (PCN) biedt De Letselschade Raad u bijgaand een concept van de nieuwe Richtlijn Zelfwerkzaamheid ter externe consultatie aan.

Gedurende de afgelopen jaren is er een onderzoek gestart naar een nieuwe Richtlijn Zelfwerkzaamheid en dit is nu afgerond. De fase van externe consultatie is nu aangebroken.

Het concept van de nieuwe Richtlijn Zelfwerkzaamheid.

Het concept van de nieuwe Richtlijn Zelfwerkzaamheid levert volgens de PCN een nieuwe standaardmethode om deze schadepost vast te stellen. De richtlijn biedt meer duidelijkheid, voorspelbaarheid en transparantie voor betrokkenen. De richtlijn is opgezet in het belang van betrokkene, deze heeft centraal gestaan, ondanks de soms zakelijke bewoordingen.

Feedback gewenst van professionals uit de letselschadebranche

Graag ontvangt de Permanente Commissie Normering uw feedback op de concepttekst en denkrichtingen van de nieuwe Richtlijn Zelfwerkzaamheid. U kunt deze voorlopige concepttekst en de bijbehorende documenten op de website van DLR raadplegen, dan wel via de verspreiding door de leden van de Permanente Commissie Normering. De concepttekst heeft daarmee de status 'openbaar' gekregen.

Ondanks deze openbare status benadrukt De Letselschade Raad dat het hier om een concepttekst gaat die uitsluitend wordt voorgelegd ter consultatie. **Deze mag dus niet in de praktijk gebruikt worden.**

Graag ontvangen wij uw vragen/opmerkingen/feedback uiterlijk maandag 16 februari 2026 via info@deletselschaderaad.nl t.a.v. Pauline Verhoeven-Thuis, secretaris van de Permanente Commissie Normering.

Mededeling aan de letselschadebranche

De Letselschade Raad attendeert de letselschadebranche erop dat voor de opzet van de concepttekst van de nieuwe Richtlijn Zelfwerkzaamheid een andere benadering en methodiek is gebruikt dan in de huidige Richtlijn Zelfwerkzaamheid. Dat maakt dat deze

richtlijnen onderling **niet vergelijkbaar** zijn. De zwaarte van deze nieuwe conceptringlijn ligt bij het kengetallenrapport dat gebaseerd is op bouw economische data. Hierop vindt alleen een correctie plaats vanwege een standaardstaat van onderhoud. Een rekentool biedt de mogelijkheid om deze objectieve data te vertalen naar een individuele situatie.

De nieuwe Richtlijn levert een standaardmethode die meer inzicht biedt en beter aansluit bij de werkelijke schade-ervaring, zonder over te gaan tot concrete vaststelling van schade.

De concepttekst van de nieuwe richtlijn biedt meer duidelijkheid, voorspelbaarheid en transparantie voor betrokkenen. De conceptringlijn is opgezet in het belang van betrokkene, deze heeft centraal gestaan, ondanks de soms zakelijke bewoordingen.

Doordat er nu een andere benadering en methodiek ter externe consultatie ligt, attendeert De Letselschade Raad erop dat het aan partijen zelf is een keuze te maken of de huidige methodiek nog voldoet in een voorliggende zaak.

Concept nieuwe Richtlijn Zelfwerkzaamheid

Definities

Duur uitval

De richtlijn kan alleen worden toegepast als de uitval langer is dan één jaar.

Definitie Zelfwerkzaamheid

Het vermogen tot 'zelfwerkzaamheid' wordt in de privésfeer benut voor het verrichten van werkzaamheden in, aan of rond de woning die ook tegen betaling door anderen (vakmensen) kunnen worden verricht.

Onder zelfwerkzaamheid zijn de volgende 4 typen werkzaamheden begrepen:

1. Schilderwerkzaamheden buiten de woning;
2. Schilderwerkzaamheden binnen de woning, evenals het aanbrengen van behangpapier of wandbekleding;
3. Tuinonderhoud, inclusief onderhoud van paden, terrassen, schuren en schuttingen;
4. Overige onderhouds- en kluswerkzaamheden in en aan de woning.

IGG Bouweconomie

IGG heeft opdracht gekregen om de richtlijn over zelfwerkzaamheid te voorzien van een standaard manier om de schadeposten zoals deze in de definitie zijn opgenomen vast te stellen. De data gebruikt voor het opstellen van deze richtlijn en het rekenmodel zijn terug te vinden in het rapport van IGG Bouweconomie (Zie de bijlage).

Alleen kosten van arbeid

De berekening van de jaarschade, gebaseerd op normuren, betreffen enkel de kosten van arbeid. Materiaal en materieel worden hierin vanzelfsprekend niet meegenomen en worden niet vergoed.

Normuren

De manuren in het rapport van IGG zijn gebaseerd op de optimaal onderhouden woning en tuin waarbij de werkzaamheden en het onderhoud plaatsvinden volgens de laatst bekende technische inzichten. Op deze manuren is een basiscorrectie toegepast van 20% omdat in de richtlijn wordt uitgegaan van de gemiddeld onderhouden woning.

De normuren voor schilderwerk zijn gebaseerd op een tien jarenplan. De te berekenen jaarschade dient daarom altijd gerelateerd te worden aan blijvende beperkingen.

Modelwoningen

We onderscheiden vier modelwoningen, met de daarbij behorende modeltuin.

1. Appartement
2. Tussenwoning
3. Hoekwoning / twee onder een kap
4. Vrijstaande woning

Berekenen jaarschade

De jaarschade kan worden berekend met het rekenmodel dat beschikbaar is op de site van de Letselschade Raad

Om een berekening te maken worden de volgende uitgangspunten vastgesteld

- Van welk van de vier typen woningen is sprake? De tuin is verbonden aan het type woning en wordt niet afzonderlijk bepaald.
- Is er sprake van een eigen woning of huurwoning?
- Is er sprake van een uitzonderingssituatie waarin een correctie op de normuren nodig is vanwege optimaal of slecht onderhoud.

Om een berekening te maken wordt het aandeel van betrokkene voor en na uitval vastgesteld

1. In welke mate had de betrokkene vóór het ongeval een aandeel in de betreffende werkzaamheden. Dit aandeel wordt in overleg per type werkzaamheden vastgesteld en per type werkzaamheden uitgedrukt in een vast percentage van 0, 25, 50, 75 of 100%.
2. Er dient rekening te worden gehouden met de mate waarin het vermogen om het aandeel in de betreffende werkzaamheden uit te voeren door het letsel beperkt is. De mate van uitval wordt in overleg per type werkzaamheden vastgesteld en per type werkzaamheden uitgedrukt in een vast percentage. Hierbij wordt het volgende onderscheid gemaakt:
 - Geen uitval voor het aandeel in die werkzaamheden, 0%;
 - Lichte uitval voor het aandeel in die werkzaamheden, 25%;
 - Matige uitval voor het aandeel in die werkzaamheden, 50%;
 - Ernstige uitval voor het aandeel in die werkzaamheden, 75%;
 - Totale uitval voor het aandeel in die werkzaamheden, 100%.

Gebruik van het rekenmodel

De schadevergoeding ter zake verlies van zelfwerkzaamheid wordt vastgesteld door in het rekenmodel huur of eigen woning te kiezen, type woning in te voeren, te bepalen of er een

correctie nodig is wegens optimaal of slecht onderhoud, het aandeel voor het ongeval en uitval door het ongeval in te vullen. Het rekenmodel berekent de normuren en jaarschade.

Geen vaste eindleeftijd, maar leeftijd wordt meegenomen in aandeel voor uitval

Voor de vaststelling van de looptijd van de toekomstige schade geldt geen vaste eindleeftijd. De richtlijn biedt de mogelijkheid om met leeftijd rekening te houden bij het bepalen van het aandeel voor uitval. Ook zonder ongeval zal vanaf een bepaalde leeftijd uitval voor deze werkzaamheden aannemelijk zijn en geen gevolg van het ongeval zijn.

Tien jarenplan

Voor schilderwerkzaamheden geldt dat deze gebaseerd zijn op een tien jarenplan.

Kapitalisatie

Bij de begroting van toekomstschaade wordt gekapitaliseerd overeenkomstig de gangbare praktijk, rekening houdend met rendement, inflatie en sterftekans.

Bijzondere omstandigheden

Voor zover er ter zake van de woning, tuin of persoon van betrokkene in relatie tot zelfwerkzaamheid sprake is van bijzondere omstandigheden die zich niet lenen voor een genormeerde vergoeding, moet de schade concreet worden vastgesteld.

Aanpassingen

De normuren worden jaarlijks door de Permante Commissie Normering beoordeeld en indien noodzakelijk aangepast. Ook de uurtarieven worden jaarlijks aangepast aan het dan geldende prijspeil. Aanpassingen zullen gebaseerd zijn op het advies van IGG bouweconomie BV Prinses Catharina-Amaliastraat 32 2496 XD Den Haag, Nederland. www.igg.nl.

Toepassen richtlijn: Inwerkingtreding/overgangsbepaling

De richtlijn gaat in op 1 januari en is van toepassing op schadegebeurtenissen of ongevallen die na deze datum hebben plaatsgevonden. Het staat partijen vrij om in onderling overleg het nieuwe rekenmodel te gebruiken in zaken van voor 1 januari waarin nog geen overeenstemming over de schade door verlies van zelfwerkzaamheid is bereikt.